

Universitatii Sibiu.

„Nep Hirlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE vezetésével

A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timiș-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83 (Dos. No. 934/1933)
Dr. VARNAY ELEMÉR felelős szerkesztő

Az idők vajudása

Irta: Dr. SZENKOVIKS AURÉL (Turda).

Sulyos vajudasok korát éli a mai ember. Országokon keresztül egész világrészek erődítményekkel, lövészárkokkal vannak keresztül-kasul szántva s benne fegyveres milliók embervérrel öntözik egész világ-részek földjét. Az angol nyit s az Unió még lappangó szövetségében vértől és tüztől vörös kezű bolsevista hadak mindent elpusztítanak, ami nemes és emberi.

Mégis a népeket boldogító jobb jövőről beszélünk. Ugy vagyunk az elmúlt világháború után, ma az új világháború közepén, hogy a jobb jövő, a boldogító megértést várjuk. A mi életünk nem egy ideológiához való hűség, vagy éppen makacs ragaszkodás, hanem az új kialakuló életrendhez való alkalmazkodás iránti törekvésünk, vagyis a jobb jövőbe vezető jelenvaló életnek a folyamata. Nincs és nem is lesz visszacsúszás a szelekcionálnak ezen az utján, mert azt a fejlődés, az új világeszmék, az új európai rend nagy gondolata jelöli ki s amelyen ma a háború visz előre. Sokszor békességgel lehet az egészséget megszer-zetni, mert el kell pusztulni annak, ami életképtelen, hogy életben maradjon az, ami életképes, mert arra van szüksége az életnek.

Igy vagyunk a háborúval is, mert az bár kegyetlen, sok értéket pusztít el, mégis az emberiség történelme szerint a haladásnak, az emberiséget boldogító új erkölcsi törvények érvényesülésének, a civilizáció megújulódásának útja. Tudom, hogy sokak előtt ezen állításom az első pillanatban elfogadhatatlannak tűnik fel, de ha a jelen kor mérlegével mérlegelünk, sok tévedést, sok képmutatást ismerünk fel, s akadályt hártunk el a valódi élet új igazságainak felismerése elől.

Ahogy a jelen világháború célkitűzéseit a tengely hatalmak küldetészerű vezérei megjelölték, át kell alakuljon a népek gondolkozása, a népeket boldogító és irányító kultúra alapvető kérdéseiben az évszázadot meghaladó feladatok is. Ez a háború az eljövendő népeket boldogító békesség nagy vajudása, mert fő célkitűzése, hogy a népek hatalma ne csak addig érjen, míg hadseregek hatnak, — hanem a szellemi erők befolyásának fegyverei, a kultúra, a humanizmus, az általános emberi jólétre törekvő szocializmus a lelkek megszervezésével hasznosak és étalaktítsanak.

Minden órák a sulyos vajudasok órája. Fronton, vagy a front mögött mindenki érzi, hogy végig kell küzdenünk ezt a háborút. Mindenki érzi, hogy a jövőt építjük. Nincs ma helye klubok, kávéházak asztalai mellett a pesszimizmus terjesztésének, vagy a cinikus böleselkedésnek, ha talán meg is unták ezt a háborút. Mindent, ami ellenkezik azzal, legyen az akár a közöny, — elsőpri a megübbentően óriási folyamata annak az energiának, amely óriásivá nőtt lendületével viszi és viszi az ember-milliókat a harcerekre, nemesek a nagy germán példa sórában, hanem mindenki által minden atomjában át-érezett az a tudat, hogy a végső győzelemre sohasem lehet méltó a vörös terror.

Lehet, hogy sokak előtt már hesszura is nyult ez a háború s visszavágyják, s visszaimádkozzák övéiket, de mégis ők is, mi is megbékélten várunk, mert ez a mi háborunk, a békesség vajudása, ennek pedig megvan az érési folyamata. Ez a háború nem a multakból ismert hatalmi vetélkedés, vagy egy-két hatalomra elszigetelt problema, ez a szembenálló világeszmék, ez a jelen kor társadalmi ak forradalma, az élet harca, amely nem ismer megállást, mert mindig megakarja előzni önmagát.

Az új Európa gondolata, vezéreszméje és kerete, ahogyan velünk német megfogalmazásban ismertették, — egyesíteni Európa népeit egy összefogó nemzeti szocialista szolidaritásban, katonai, gazdasági, európai egy-ségbe, de a népi és kulturális szabadság fenntartásával.

Ma egyetlen célt látunk, s erre is van beállítva mindenkinék a szakadásig megfeszített idegszála, — s ez a háború tisztító tüzből győzedelmes kikertülni. Mert: az orosz síkságokon német, olasz, román, magyar, finn, lett, litván, észt, spanyol, svéd, portugál, horvát, dán, szlovák az emberi szolidaritásért, közös boldogulásért patalként ontja véré, — ez a vér pedig mindennél erősebb kötelék!

Irán védekezik az angol és szovjet betöréssel szemben

Wawell tábornok brit és hindu katonái a Perzsa-öböl partján ellenállással találkoztak — Amerika erősítéseket küld a Távolkeletre Törökország semlegeségi nyilatkozatot tesz — Szovjet csapatok előnyomulása Irán területén

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A londoni rádió szerint a brit kormány az Irán ellen fogatosított katonai intézkedésekről értesítette Törökország, Egyiptom, Afganisztán és Szaud-Arábia kormányát.

A Reuter-ügynökség közölte, hogy a hétfőn Iránba benyomult brit seregeket Wawell tábornok, India katonai főparancsnoka vezeti. Az iráni öbölben az angol tengeri erők élén Sir Geoffrey Arbuthnot ter-gernagy, a keletindiai brit haditengerészet főpa-

ranesnoka áll.

A Reuter másik jelentése, — melyet szintén a Német Távirati Iroda továbbít Amszterdamból, — közli, hogy az Arab-tengerről érkező brit hajókról a Perzsa-öbölben, Bandar Shapurnál brit csapatok szálltak partra, melyek ellenállással találkoztak, de még nem érkeztek hírek az ellenállás jelentőségéről. A Perzsa-öbölben partraszállt brit alakulatok angolokból és hindukból állanak, nem pedig dominiumi csapatokból. (Rador.)

Amerika erősítéseket küld a Távolkeletre

A Rador közvetíti a N. T. I. sanghaji jelentését, amely szerint az angol és szovjetsapatoknak Iránba történt betörésével egyidejűleg úgy Anglia, mint Amerika megerősítette távolkeleti támaszpontjait. Manillába negyvenezér ember érkezett Szingapurból és a Szingapurban állomásozó indiai expedíciós had-testet több páncélkocsi alakulattal erősítették meg.

TÖRÖKORSZÁG SEMLEGES MARAD

A Rador isztambuli jelentése szerint Saradzoglu török külügyminiszter kihallgatáson fogadta Anglia, Irán és Szovjetország követeit. Török politikai körökben azt hiszik, hogy az ankarai kormány rövidesen nyilatkozatot tesz közzé, melyben legszigorubb semlegességét hangoztatja majd.

Szovjetsapatok feladata Tebris elfoglalása

A Rador közvetíti a N. T. I. stockholmi jelentését, amely szerint a Reuter angol hírszolgálati iroda közli a Szovjetunió hivatalos jelentését. Eszerint a szovjetsapatok, melyek átlépték az iráni határt, negyven kilométer mélységben haladtak előre.

Ezeknek a csapatoknak a feladata, hogy elfoglalják Tebris városát. Tebris Aszerbeidszán perzsa tartomány főhelye. Fontos csomópont a Perzsa belsejéből

jövő és Orosz- meg Törökország felé haladó karavánok számára. Lakóinak száma meghaladja a kétszáz-ezretet. Az orosz érdekbefolyásnak az első világháborúban Tebris volt a főhelye. Nagy harcok folytak annak idején e város körül. 1915-ben a központj hatalmakkal küzdő törökök szállották meg, de az oroszok később kiszorították őket innen. 1917-ben újra a törökök foglalták el és a háború végéig megszállva is tartották.

„Minél gyorsabban és minél brutálisabban“

A Rador római jelentése szerint a londoni rádió bemondotta, hogy az Irán elleni hadműveletek terveit Wawell tábornok készítette el.

Az Iránba bevonult angol csapatok kizárólag indiai bennszülöttekből állanak és erős légi-erő támogatja őket.

Wawellnek rendelkezésére állanak azok az angol hadihajók is, melyek jelenleg a Perzsa-öbölben horgonyoznak. Londoni lapjelentések szerint a csapatoknak kiadták a jelszót, hogy

minél gyorsabban és minél nagyobb brutálitással haladjanak előre.

Ujabb jelentések arról számolnak be, hogy az

angol csapatoknak az a feladatuk, hogy mielőbb igyekezzenek helyreállítani az összeköttetést a szovjet csapatokkal, melyek Aszerbeidszánban működnek. A déli hadsereg a Perzsa-öbölben halad előre és jelenleg Bender közelében van, egyben

fenyegeti az abadani petróleummezőket. Az angol hadihajók bombázták Bendert.

IRÁN VÉDEKEZIK

A Rador tunisi jelentése szerint a teheráni kormány a rádió útján figyelmezteti az irániakat, hogy maradjanak nyugodtan helyükön, mert minden elő-készület megtörtént az ellenséges támadás visszaverésére.

Forrongás tört ki Indiában a polgári lakosság között

Mint a Rador a Stefani ügynökség jelentése alapján közli, Bombayból érkezett hírek szerint Indiában a polgári lakosság ellenállása napról-napra nagyobb lesz. A muzulmánok nemzeti ligájának kongresszusa visszautasította az indiai alkirálynak azt a javaslatát, hogy a liga tagjai is vegyenek részt a kormányban. Számos hindu egyesület táviratot intézett Rooseveltnélk-

hoz, akit megkérdeztek, vajjon az angol-amerikai egyezménynek az a pontja, mely valamennyi népnek biztosítja az önállóság megszervezhetését, vonatkozik-e az indiaiakra is és hajlandó-e garantálni, hogy nyomban az ellenségeskedések megszüntetése után India visszanyeri szabadságát?

A keleti arcvonal hadműveletei tervszerűen és eredményesen folynak

A német vezéri főhadiszállás tegnap délben kiadott hivatalos jelentése a következőket közli:

Az egész keleti arcvonalon a hadműveletek tervszerűen és eredményesen folynak.

Anglia keleti részében repülőink hatásosan bombázták katonai szempontból fontos célpontokat.

Az elmúlt éjjel a Szent György-csatornában egy hajókaravánból kilőttünk egy hatezer tonnás ellenséges kereskedelmi szállítóhajót.

Meglazult teljesen a vörös katonák fegyelme

Berlinből jelenti a Rador: A keleti arcvonal körzepső szakaszáról jelentik, hogy az augusztus 24-én foglyul ejtett katonák egyhangulag kijelentették, az ötletszerűen összeállított szovjet csapatok erkölcsé és fegyelme nagyon meglazult, kiképzésük és felszerelésük vegyes és sok kívánnivalót hagy maga után. A fogságba esett katonák a magasabb életkorúak közül valók, általában 45—50 évesek. Ezek a szovjet katonák nagyon megrettentek a heves német támadásoktól és különös hajlandóságot mutattak a fegyverletételre.

Japán elzárja a Szovjetnek hadianyagot szállító amerikai hajók útját

Tokióból jelenti a Német Távíráti Iroda: A „Hochi Shimbun” című japán lap értesülése szerint megérkezett Vladivosztk kikötőjébe az első benzinszállító amerikai hajó. Ezzel a ténnyel kapcsolatosan a japán lap leszögezi, hogy a Gugari-szoros Japán számára legalábbis annyira fontos, mint Amerikának a Panama-csatorna s mindaddig, amíg Amerika elzárja a Panama-csatornát, magától értendő, hogy Japán is lezárja saját hajóútjait. Nem lehet Japán számára nagyobb megaláztatás, mint ha ellenséges akciók rendelkezésére bocsájtaná saját szállítási útjait. Következésképp ezeket a tengeri övezeteket és

Északafrikában bukó repülőink nehéz bombáikkal támadást intéztek Tobruk ellen és számos találatot értek el. Súlyos kaliberű bombák megrongálták kikötői berendezéseket és elhallgattattak több ellenséges légharító üteget.

Ellenséges repülők az elmúlt éjjel hatástalanul több bombát dobtak le Dél- és Délnyugatnémetország területe fölött. Légharító ütegeink hét ellenséges repülőt lelőttek.

TÁBOR A FRANCIA ÖNKÉNTESÉK RESZERE

Vichyből jelenti a Havas-OFI ügynökség: „Valahová Lengyelországba” francia tisztok utaztak, hogy a bolsevisták ellen harcoló francia önkéntesek tábori berendezéseit előkészítsék. Az első francia önkéntes sereg, mint jelentették, augusztus 30-án indul el a keleti arcvonalra. Az önkéntesek nagyrésze frontarcos volt úgy, hogy kiképzésükre nincs sok időre szükség. Elindulásukig a francia önkéntesek Versaillesben táboroznak.

hajóutakat egytől-egyig védeni kell a császárt és a nemzetért.

SZOVJET HAJÓK PUSZTULÁSA

Berlinből jelenti a Rador: A német haditengerészet hadműveleteit az aknák is sikerrel koronázzák. Augusztus 22-én a Szovjet három nagy szállító hajót vesztett, melyek aknába ütköztek, most pedig egy szovjet torpedóromboló, három kereskedelmi hajó és két aknaszedő ütközött úszó aknába és süllyedt el.

a legrövidebb idő alatt a Balti-tengeren. Ugyanczen a tengeren a német haditengerészet ágyutűzzel megsemmisített egy ellenséges petróleumszállító hajót is.

Meglepetésszerű támadások a vörös arcvonal mögött

Berlinből jelenti a Rador: A Reval-környéki harcok során egy német gyalogos század mélyen benyomult a szovjet állásokba és váratlanul egy ellenséges repülőterhez érkezett, ahol tizenhat szovjet repülőgép indulásra készen állt. A hirtelen német támadás során gépfegyvertűzzel tizenhárom repülőgépet elpusztítottak,

nármat pedig, melynek sikerült felrepülni, a levegőben lőttek le. Egy gyalogsági alakulat ugyanitt közel-

harcban elfoglalt egy szovjet légvédelmi üteget.

Augusztus 24-én német gépesített alakulatok újabb sikereket értek el a még bolsevista kézen lévő Dnyeper-menti hídfők elfoglalásával. A tegnap már közölt adatok kiegészítéseként közlik, hogy újabb

5600 szovjet foglyot ejtettek

a németek, a bolsevisták a harcokban sok tanktörő ágyut, páncélkocsit, öt repülőgépet és 800 lovat vesztettek.

Tanítók beosztása az új tanévben

Bucurestiből jelenti a Rador: Az elemi iskolák felügyelői ma Bucurestiben értekezletet tartanak, amelyen a tanítóknak az 1941—1942-iki tanévben való felhasználásáról és elhelyezéséről vonatkozó problémákról tanácskoznak. A munkálatok befejezése után az érdekelteket értesítést kapnak az iskola-

igazgatóság útján. Addig is a tanítók kötelesek eddigi állásaikban működni és senkinek sem szabad azt elhagyni és Bucurestibe utazni, hogy kérvénye elintézéséről érdeklődjön. A miniszternél való kihallgatást éppen ezen munkálatok zavartalan befejezése érdekében felfüggesztették.

A világ legnagyobb vállalata

melynek bankjai, gyárai, hajói, vasutai, lapjai, repülőgépei, rádióállomásai vannak

beszünteti működését

Hongkongból jelentik, hogy a félévszázados japán Mitsui-ház egyelőre megszünteti működését és bezárja összes irodáit. E hír méltó feltűnést kelt a kereskedői világban. A Mitsui-ház volt ugyanis nemcsak Japánban, hanem az egész világon a leggazdagabb és a legsokoldalúbb vállalat. Az amerikai milliárdosok is egyoldalúan voltak ezekkel a vállalkozókkal szemben. A Mitsui család ugyanis mindennel foglalkozott. Ővék voltak a legnagyobb japáni bankházak, a vasúti vállalkozások és a kereskedelmi hajózás jelentékeny része, tevőkeny részt vettek az ország mezőgazdaságában, kereskedelmében és iparában s az ország fegyverkezésében is részvénytöbbséggel voltak érdekelve. Ez a mérhetetlenül gazdag és hatalmas család irányi-

totta nagy részben az ország közhangulatát is sajtója révén. A legtöbb napi és időszaki lapot ők adták ki és olyan sajtótechnikai berendezéssel bírtak, amelynek nem akad sehol sem párja. A Mitsui sajtókonzernnek külön repülőgép flotta állott rendelkezésére, ugyancsak rádió- és postagalambszolgálat is volt, így a világ minden tájáról elsősorban számolhattak be híreikkel. A Mitsui család vállalkozásait nem is lehetne rövidesen felsorolni. Olyan vastag kötetben szerepelnek ezek, mint a mi telefonkönyvünk. Hogy mi a politikai háttere a Mitsui család visszavonulásának, azt még egyelőre nem lehet tudni, mindenesetre igen nagy hatással lesz az egész világot kereskedelmi életére.

Távlatok

A VÖRÖS KERESZT emberbaráti intézmény. Szabályai és előírásai vannak és ezeket a múltban az összes hadviselő felek, bármennyire elkeseredetten is küzdöttek egymás ellen a harctéren, betartották. A bolsevizmus uralomrajutásával lekerült a kereszt a templomról és jelentősége elveszett a szovjet vezetés alatti katonák szívéből is. Hajmeresztő és minden emberi képzeletet felülmúló azok a kegyetlenkedések, melyeket a szovjet hadseregben működő politikai biztosok elkövetnek nemcsak saját katonáikkal, hanem a hadifoglyokkal is. A katona csak addig ellenfél, míg fegyverrel kezében harcol. Amint hadifogságba jut, megszűnt ellenség lenni és irányában is érvénybe lépnek azok a nemzetközi jogszabályok, melyek a hadifoglyokkal való bánásmódot rendezik. A bolsevistáknál ez is másként van. Hiteles jegyzőkönyvek tanuskodnak róla, hogy a keleti harctéren fogságba került német katonákat miként kínózták halálra a minden emberi érzésből kivetkőzött politikai biztosok. Kezüket-lábukat összekötözték, azután puskatussal össze-visszaverték őket, körmeiket kihúzták majd kezüket levágták és mikor még mindig nem voltak hajlandók ugynevezett hadititkokat elárulni, lábuk lemetészése került sorra. Végül nekikestek és szuronyokkal megkésékkel addig szurkálták a szerencsétleneket, míg élet volt bennük. Ez a bolsevista szabadság és a vörös paradicsom, amelybe az egész világ népeit invitálják. És ezeket a vadállatokat támogatja Amerika és a büszke Albion a szabadság és demokrácia nevében. Churchill és Roosevelt lelke legyen rajta ezeken a kegyetlenkedéseken és következményeiken is...

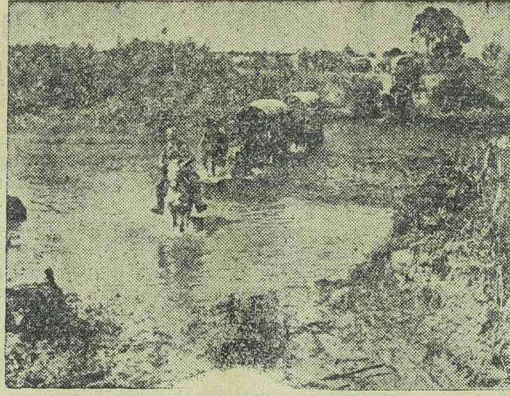
FRANCIA ÖNKÉNTESÉK is harcolnak már a keleti arcvonalon a bolsevisták ellen. Különös de érthető, hogyha elgondoljuk, hogy a volt ellenfelek vállvetve, egymást támogatva küzdenek és ontják véruket egy mindannyiukra veszedelmes ellenség ellen. A sors véletlenje vagy szándéka lesz talán, hogy olyan német és francia katonák kerülnek egymás mellé a fronton, akik Franciaországban egymással szemben állottak. Mélységes szimbólum rejlik ebben a közös német-francia frontban. Szimbólum és felismerés. Szimbólum annak, hogy az emberi jogok védelmében az egykori ellenfelek is egymásra találhatnak és felismerése annak, hogy nem a nemzetek igazi ellenségei egymásnak, hanem a szembenálló világszemléletek, vagy ha úgy jobban tetszik: az ember és az emberi élet becsülete és az embertelenség és becstelenség. A vörösöknek a hadifoglyokkal való kegyetlenkedése méltán — ha szabad egyáltalában ilyen vonatkozásban ezt a kifejezést használni — sorakozik azokhoz a tömeggyilkosságokhoz, melyeket a bolsevista rendszer pribékjei az elmúlt két évtized alatt elkövettek és amelyeknek milliók és milliók estek áldozatul. Ezekre a bűnökre csak a kegyelmes Isten végtelen jósága adhat bocsánatot, a véges emberi gyarlóság nem...

A CANTERBURYI érsek mégis a vörösök diadaláért imádkozik. Vajjon megmozdul-e a lelkiismerete, ha olvas azokról a kegyetlenkedésekről, melyeket házája szövetségesei követnek el védtelen emberekkel szemben? Vajjon szobája négy fala között, amikor senki nem látja, kéri-e térdre borulva Istent, hogy ne hallgassa meg imáját, melyben a szovjet-fegyverek győzelméért imádkozott? Gondol-e azokra a papokra, Isten szolgáinak azon legiójára, mely vért ontotta hitéért? Ezek, ha más felekezetek is voltak tagjai, mégis Isten szolgálói voltak, mint ő. Nem fél tőle, hogy sarlóvá görbül a kereszt az ő kezében is, ilyen kéréssel fordulva a Teremtőhöz?

A KERESZT ELLEN folyt a harc a nemzetközi szabadkőművesség részéről is, de a kereszt fényesebben ragyog ma is, mint bármikor és a szabadkőművesség titkos társaságait utólrá a végzet és igazság sujtó keze. Csaknem valamennyi európai állam után Belgiumban is feloszlatták a szabadkőműves páholyokat, melyek az emberi jövőves leple alatt annyi bűnt követtek el az emberiség ellen. Szövetkeztek egymással egymás támogatására és egymás érdekeinek szolgálatára és ebben az érdekszolgálatban semmi nem volt szent és hozzáférhetetlen számukra. Most hozzájuk férnek és egymásután szüntetik be működésüket, hogy soha többé fel ne támadjanak az emberiség romlására.

Német előrs egy vasutvonal mentén nyomul előre a keleti fronton.

Német csapatok Ukrajnában átkelnek egy széles folyón.

Hadifogoly szovjet katonák Finnországban utat építenek.

Antonescu helyettes miniszterelnök:

Románia földrajzi helyzeténél fogva megakadályozta a bolsevista uralom kiterjedését

Bucureştiből jelenti a Rador: A Romániában tartózkodó német újságírók tiszteletére Killinger báró, bucureştii német követ a követség épületében fogadást rendezett, amelyen Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök, a propagandaügyi minisztérium számos magasrangú tisztviselője és más előkelőségek is résztvettek. Killinger báró követ Antonescu Mihai helyettes miniszterelnökhöz intézett szavaiban köszönetet mondott a német újságíróknak Romániába való meghívásáért, majd a német újságírókhoz fordulva azt mondta, most már személyesen is meggyőződhetnek, hogy

a román—német barátság valóság.

A román katonák fegyvertényei és a közösen ontott vér a beszédnél jobban igazolja ezt. Kijelentette, boldognak érzi magát, hogy állandó kapcsolatban lehet Antonescu Ion tábornaggal és Antonescu Mihai helyettes miniszterelnökkel, akik a legösszefogottabb hívei a román—német barátságnak. Hangzottatta végül,

hogya Németország és Románia közösen harcolnak, akkor mindkét ország javát szolgáló barátságuk még tartósabb lesz

és még jobban megszilárdul.

Azután Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök szólt fel és köszönetét fejezte ki Németország segít-

ségéért, hogy közös véráldozattal ebben a szent háborúban Románia visszanyerhesse jogait. Európában példaképpen áll ma Hitler vezér, aki Európa és a civilizáció ellenségeit megsemmisítve ujjáépíti a nemzeti jogokat és

segítséget nyújt egy szabad népnek, hogy igazságos harcával visszanyerje a becsülethez és az egységhez való jogát.

Azután a nemzeti-szocialista német és a román sajtónak mondott köszönetet, hogy megértették Antonescu tábornagy országának harcát és elismeréssel méltatták az államvezető és a vitéz román katonák érdemeit. Kifejtette Románia történelmi szerepét és hangsúlyozta, hogy Románia földrajzi helyzeténél fogva megakadályozta a kommunista uralom kiterjedését a Délkeleten, a Balkánon és a Dardanelláknál. Utalt arra, hogy az évszázados történelmi hivatást sohasem használták fel propaganda célokra, mert

egyedül a propaganda nem adhat jogokat.

Románia jogainak elismerése és az ország megerősítése még csak fokozhatja a történelmi hivatás erejét. Ama meggyőződésének is kifejezést adott, hogy Hitler vezér megértette a román nemzetnek ezt a hivatását. Hangzottatta, hogy Románia a nagy német birodalom részéről tapasztalt lojalitásért mindig lojalítással fog válaszolni.

Szigoru rendelet a hadsereg biztonsága, az ország védelme és a rend fentartása érdekében

Dragalina Corneliu tábornok rendeletet adott ki, amelyben a hadsereg biztonsága, az ország védelme és a rend fentartása érdekében elrendeli, hogy

tilos

idegeneknek utlevél, vagy más személyazonossági okmányok és a katonai hatóságok különleges engedélye nélkül vasutakon, vagy bármely más szárazföldi, illetve vízi és légi úton közlekedni. A különleges katonai engedélyt a megyei székhelyeken a helyőrségi parancsnokság adja ki;

bármikinek szállást adni, anélkül, hogy a legközelebbi katonai vagy rendőri hatóságot értesítsék; mezőkön, vagy nyílt terepen éjszaka tüzet rakni;

ellenséges ejtőernyősök elfogását megakadályozni, mert mindenki kötelessége azok leszállásáról azonnal jelentést tenni és úgy az ellenséges ejtőernyősök, mint kémei, vagy kiszabadult foglyok elfogásánál közreműködni;

bármilyen módon pánikot kelteni a polgári lakosság körében, kaszárnyákban, katonai vagy militárizált üzemekben, vonatokon, hajókon, repülőgépeken, vagy repülőtereken és mindenütt, ahol a hadsereg elemei tartózkodnak;

bárhon és bármilyen formában a hadműveletekkel, vagy a román és szövetséges csapatok mozgulataival kapcsolatos híreket közölni, magyarázni, vagy terjeszteni, amelyek a román, vagy szövetséges hadijelentésekben, vagy a lapokban közölt harctéri beszámolókból nem szerepelnek;

olyan idegen állam érdekében bármilyen propa-

gandát kifejteni, amely állam konfliktusban áll az országgal;

a nemzetvédelmi minisztérium engedélye nélkül rádióleadó, vagy távirókészüléket, postagalambokat tartani. Akiknek engedélyük van postagalambok tartására, azokat nem szabad egyik helyről a másikra szállítani, eladni, vagy újakat vásárolni;

a tengelyhatalmakkal konfliktusban álló államok rádióhíreit bármilyen úton terjeszteni;

ugyannezen állomások híradásainak hallgatása olymódon, hogy azok mások által is hallhatók, akár az ablakok kinyitása, akár hangszóróknak az utca felé, vagy pedig a szomszédok felé elhelyezése által, vagy pedig nyilvános helyiségekben (vendéglők, kávéházak, cukrászdák, stb.);

a fenti módon bármilyen idegen rádióállomásnak a román államra és nemzetre, vagy szövetségeseire sértő híreinek és általában mindenféle hamis hír hallgatása, amely alkalmas a közvélemény izgatására;

a külföldi állomások fenti híreinek meghallgatása érdekében akár nyilvános helyiségben, akár magánlakásokban való gyülekezés. Ez a tilalom vonatkozik ugyanazon családunk másutt lakó tagjaira is;

a román vagy szövetséges rádiók által közölt hírek elferdítése és terjesztése.

A rendelet ellen vétők rendkívül szigorú büntetésnek teszik ki magukat és a büntetés bizonyos esetekben halál is lehet. Ezenkívül ha a rendelet előírásai elleni kihágás nyilvános helyiségben, vagy klubban történt, akkor azt végleg bezárják. A rendelet, amelyet Dragalina Corneliu tábornok, Dumitriu ezredes és Barbu A. őrnagy, katonai ügyész irtak alá, máris életbe lépett.

Az albaiuliai római katolikus püspöki iroda közleménye

Vettük a következő levelet: Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur! A Déli Hírlap 1941 augusztus 20-iki számában a Magyar Népközösség irodája a szokásos hivatalos közleményben beszámol a dr. Gyárfás Elemér elnök urnak a fáradozásairól. Mivel a hivatalos közlemény szövegezése azt a benyomást keltheti, mintha a Népközösség elnökének a munkájában Márton Aron püspök urnak is része volna, Püspök Urunk meghagyásából közlöm, hogy Önagyméltósága a Népközösség vezetőinek politikai tevékenységében nem vett részt és a jövőben sem kíván részt venni.

Fentiek szíves közlését kérve, maradtam a Szerkesztő Urnak kiváló tiszteletem nyilvánításával, készséges hiva:

Alba-Iulia, 1941 aug. 24.

Nagy Jenő s. k.
püspöki titkár.

Diplomáciai konfliktus Németország és Haiti között

A Rador berlini jelentése szerint a német kormány politikai okok miatt kénytelen volt elrendelni, hogy Haiti konzuljaitól megvonják a működési engedélyt. A határidő, ameddig a haiti konzuloknak el kell hagyni a német birodalom területét, szeptember ötödike. Haiti a Nagy Antillák második legnagyobb és felszínét tekintve, legmagasabb szigete. Északon az Atlanti-óceán, Délen a Karibi-tenger mossa partjait. Portoricótól százöt, Jamaikától száznyolcvanöt és Kubától nyolcvanhét kilométer széles szoros választja el. Szételepei is vannak, de számbavehető bányászata nincsen. Éghajlata forró és nedves. A növényzet teljesen tropikus. A sárgaláz gyakran nagy pusztításokat végez a lakosság körében, melynek nagyrésze néger. Uralkodó nyelvek a francia és a spanyol. Haitiban évről-évre egymást érték a forradalmak. 1915-ben újabb forradalom alkalmával az Egyesült Államok megszállották a szigetet, Haiti elismerte Amerika beavatkozási jogát. Ettől kezdve a köztársasági elnököt választják, de ez tisztviselőket csak az amerikai elnök jóváhagyásával nevezhet ki. Az 1915-ös kiadott alkotmány értelmében Haiti integritásának és alkotmányának biztosítása mellett az Egyesült Államok protektorátusa alá került. Az első világháborúban Washington nyomására szintén résztvett a Németország elleni háborúban. A mostani konfliktus bizonyára szintén Roosevelték kívánóságára keletkezett.

Amerika Kinának is ígér segítséget. Ez derül ki a Stefani ügynökségnek abból a stockholmi jelentéséből, amely szerint legközelebb amerikai katonai küldöttség érkezik Sanghaiba, hogy tanulmányozza Csankaicsek marsall seregének szervezetét és a haderőt újra szervezze.

FORUM ARAD — Telefon 20-10
nyáron is nagy filmeket látsz!

Városunk egyedüli jól szellőztetett kellemesen hűvös terme
MA! LOUIS BROMFELD világsikert aratott regénye filmen

Árviz Indiában

A főszerepben Tyrone Power, Myrna Loy, George Brent
A legújabb 5. sz. román háborús híradó Előadások 5, 7-15, 9-30

HIREK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timișoara, I. Brătianu-tér 3.
Telefon: 28-10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György
Eminescu-utca 8. Telefon 17-11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhöz való kézbesítéssel együtt havonta 80.—
lei, negyedévre 240.— lei, félévre 460.— lei és egész évre
900.— lei. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyed-
évre 12.— pengő, félévre 24.— pengő és egész évre
48.— pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyar-
raknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes
előfizetési díj kétszerese.

Gondolatoszlányok

A nagyképűség sokszor dicséretreméltó jellem-
vonás — mások számára. Pompásan megold helyzete-
ket. Még akárok haragítani egy nagyképűt? Mindent
ráhagyok és úgy teszek, mintha elhinném, amit
mond: ezt ki nem állhatja, mert nincsen, ki előtt
nagyképűsködni.

Mélységet felfedezni valakiben feltételezi, hogy
az illető saját lelkében is legyenek mélységek. Ezért
van, hogy az üreslelkűek hamarabb megértik egy-
más.

Parancsal, ügyebár nem szabad vitázni. Szép.
De végrehajtani sem muszáj. És ez még szebb.

H. het-e, hogy az öngyű védekező eszköz?
Hogyne. Azoknál, akik az étellel szemben kénytelen
voltak ezt kitermelni.

A buta ember a legokosabb a világon. Nem csi-
nál magának különösebb lelki problémákat.

Tárgyilag ember nincsen a világon, ez nem
újság. Csak az a baj, hogy mégis vannak, akik tár-
gyilagosan szeretnék magukat feltüntetni. Például,
ha valaki így kezdi: — Tárgyilagosan nézve a dolgo-
kat — tud meg olvasó, hogy most kezdődik a leg-
szörnyűbb alanyiság.

Azt mondják, hogy a férfi sorsa a nő. Valószínű-
leg ezzel kapcsolatban terjedt el az is, hogy „jobb
sorsra érdemes férfi.”

Sokszáú és sokréttü öröm van, egyesek szerint
legszebb ezek között a — káröröm.

Azt tartja a közhit, hogy bizonyos életkor után
második gyermekkor következnek. Sokan vannak, akik
az igazi és második gyermekkor áthidalják egy har-
madikkal. De milyen sokan! Tessék csak figyelmesen
köriülnéni. (Zero)

— **Öfelsége Elena anyakirályné látogatása a fő-
városi kórházakban.** Bucurestiből jelenti a Rador:
Öfelsége Elena anyakirályné tovább folytatta a ka-
tonakórházak látogatását. Vasárnap, augusztus 24-én
udvarhölgye és szárnysegéde kíséretével a Vörös
Kereszt bucurestii fiókjának a Notre Dame de Sion
intézetben elhelyezett kórházat tekintette meg. Az
anyakirályné a kórházban az intézmény orvosi és
adminisztratív vezetősége fogadta, majd megtekint-
tette a kórtermeket és megszólításával tüntette ki a
sebesülteket. Öfelségének a kórházban való tartózkodá-
sa idején huszonkilenc sebesült érkezett, akiket
kezelésbe vettek. Távozásakor a sebesültek melegen
tüntettek az anyakirályné mellett, aki elismerését fe-
jezte ki az igazgatóságnak a látottak felett. Ugyan-
csak vasárnap tett látogatást Öfelsége Elena anya-
királyné a Gerota-kórházban, ahol melegen érdeklő-
dött a sebesültek egészségi és családi állapota iránt,
majd cukorkát, cigarettát és levelezőlapokat osztott
ki közöttük.

— **Antonescu marsall kinevezésének visszahangjai.** Berlinből jelenti a Rador: Antonescu Ion
tábornok-államvezetőnek marsallá történt kinevezése
hírét Berlinben meleg rokonszenvvel fogadták. Ugy
a hivatalos berlini körök, mint az európai és ameri-
kai sajtó tudósítói is megállapítják, hogy ez a kine-
vezés nemcsak a katonai ténykedésének legmagasabb
elismerése, hanem a legnehezebb órákban megmen-
tett ország elismerése is egy olyan katonai személyi-
ség iránt, akinek hírnevét a határokon túl is ismer-
lik.

— **Német ifjúsági versenyek.** Berlinből jelenti
a Rador: A német ifjúság versenyei tegnap kezdőd-
tek Berlinben. Az ünnepségen Romániát Iliescu tá-
bornok, a nemzetművelési minisztérium államtitkára
képviselet.

Halálos sebet kapott a szoviet nemzetgazdaság a krivoj-rogi ércbányák elvesztésével

Krivoj Rog orosz város Kerzon kerületében ott,
ahol a Szakszagan és Ingulez folyók összeömlenek
Kicsiny városka ez, lakóinak száma még ma is alig
huszezer lélekre tehető, de elfoglalása mégis többet
jelent bármilyen metropolis elfoglalásánál vagy bár-
mily hatalmas területnyereségnél. Ennek a városká-
nak a vidékén bányásszák ugyanis a világ legjobb mi-
nőségű ércét, évenként körülbelül husz millió tonna
mennyiségben. Krivoj Rog elfoglalása tehát eddig a
legnagyobb diadal a német nemzetgazdaság számára,
viszont ugyanakkor a szovjet értermelés katasztro-
fális csődét is jelenti, mert a krivoj rogi bányamű-
vek feladása révén

értermelésének hatvanegy százalékát veszít-
ette el Szovjetország.

A Budienny seregei ellen indított megsemmisítő
offenzívának ez volt a legértékesebb gyümölcse. A
Dnyesztertől a Dnyeperig húzódó vonalon két-három-
száz kilométernyi szélességben mind mélyebben vo-
nultak előre a német csapatok, szüntelen visszavonu-
lásra kényszerítve az ellenséget, zavart és pusztulást te-
remtve soraikban. Egyetlen ponton sem sikerült e tá-
madást feltartóztatni, csak rengeteg ember és hadi-
anyag feloldozása révén tudtak a szovjet csapatok tá-
voli állásokba visszavonulni. Pedig úgy szólott az uta-
sítás, hogy az ércvédelket bármilyen katonai áldozatok
árán is tartani kell, mert annak feloldozása végzetes
hatással volna a hadműveletekre, a további fegyver-
gyártás és hadi gazdálkodás szempontjából.

Azonban hiábavaló volt minden makacosság, min-
den konok igyekezet, a németek is tudták, hogy mit
nyerhetnek, így végeredményben az előnyomuló csap-
atok mégis urai lettek a kétségbeesetten védett terü-
letnek.

Krivoj Rog legfontosabb ércterülete egész
Szovjetországnak

Seni Szibériában, sem másutt nem található a vasérc
ily bőségben és ily rendkívül kitünő minőségben, je-
lentősebbek ezek még az Uralbán levő hírneves Mag-
nitogor ércterületeknél is. Viszont ezen bányák köze-
lében Nikopol körül vannak a mangántelepek, amelyek
ezen anyag rendkívül ritkasága révén még előbbi ér-
telepeknél is értékesebbek. Eme területek elfoglalásá-
val tehát ugyiszólván az egész szovjet vasérctermelés
kétharmada a németek kezére került.

Ezekben a bányákban a termelvény vasérc tartal-
ma kerek hatvan százalék, de néha előri a hetven szá-
zaleket is. Azonkívül különös tisztasága révén is ki-
váló ez a vasérc, amely fegyvergyártás szempontjából

a legkényesebb követelményeket is kielégíti.

Kilencven kilométer hosszúságban és hat kilo-
méter szélességben húzódik e páratlan ér-
tékű ércterület,

mely ugyiszólván kiapadhatatlannak tekinthető, mert
nyolcszázmillió tonnára becsülők a kiaknázható ércet.
A világ leggazdagabb ércterülete így ezentúl a német
gazdaság és hadigazdaság érdekeinek szolgálatában
áll. Hogy ez mit jelent teljesítőképeség szempontjából,
azt a következőkben láthatjuk.

A Krivoj Rog művek nemcsak a déloroszországi
gyarak igényeit elégítették ki, hanem az orosz ércipar
legtávolabbi központjait is. Ennek a bányának ter-
melvényei jutottak el Szentpétervárra, Moszkvába,
Tulába, Nizsni Novgorodba sőt Rosztovba is, ahol
egyaránt használták fel azokat úgy a békéigazdaság,
mint az óriási méretű orosz fegyverkezési iparban.

A német kelet-szleziai vasgyarakat is a há-
boru kitéréség Krivoj Rogból látták el érc-
anyaggal.

ugyancsak Lengyelország is összeömlése előtt ott
szerezte be vasszükségletének legjelentékenyebb ré-
szét. Indokoltan állapítható tehát meg, hogy eme te-
rületek megszerzése volt a legutóbb lezajlott ukrainai
offenzívának leggyümölcsözőbb eredménye.

Azonban nemcsak óriási nyereséget jelent e fog-
lalás és birtokbavétel a német hadműveletek további
sikeres folytatása szempontjából, hanem ugyanakkor
behozhatatlan veszteséget is, ha a Szovjet szemszögé-
ből nézzük e félelmetes negatívumot.

Az orosz fegyvergyártás e terület elvesztése
révén kétharmad mennyiségben csökkenni fog.

S ezt a passzívumot nem lehet behozni amerikai és an-
gol hadianyag segítségével. Egy akcióval, amely külön-
ben sem számolhatótt sohasem azzal, hogy ilyen
arányokban siessen a szovjet orosz fegyvergyártás se-
gítségére. Ha Anglia és Amerika ezt megtennék, ak-
kor ugyiszólván teljes hadi iparral Oroszországot
kellene szolgálniok. Már pedig ezt az áldozatosságot
nem lehet feltételezni róluk. De nem is cselekedhetnek
ilyképen, mert nem vállalkozhatnak arra, hogy saját
megerősítésük öli, önfegyverkezésükről lemondjanak.
Krivoj Rog elfoglalása tehát a keleti hadműveletek
eddig legnagyobb eredménye. Ennek a területnek el-
fogalása csakhamar fogja éreztetni hatását az ella-
suló ütemű szovjet fegyverkezési iparban. Krivoj Rog
birtokbavétele révén az egész orosz nemzetgazdaság
halálos sebet kapott.

— **Az államvezető nevének kórházlátogatásai**
tovább tartanak. A tábornagy felesége sorban meg-
látogatta Iacobici tábornok és Goga Veturia kíséreté-
ben a fővárosi Sincal-liceumban elhelyezett hadi-
kórházat, majd Sinaiában a Vörös Kereszt-kórházat,
melynek tizezer leit adományozott, utána elutazott
Brasovba, ahol ellátogatott a német kórházba is.
Mindenütt nagy szeretettel fogadták a sebesülteket,
akik között jutalmakat osztott ki.

— **Lugoji iskolai hírek.** A Miasszonyunkról nevez-
zett iskolánövérek lugoji zárdaiskolájának leánygim-
náziumában a beiratások augusztus 25-én megkezdőd-
tek. A javító vizsgákat szeptember 1-én kezdik. Az
elemi iskolába a beiratásokat szeptember 1-én kezdik.
A tanévnyitói Veni Sancte-t szeptember 9-én tartják, a
tanítás 10-én kezdődik. — A lugoji református egy-
házközösség elemi iskolájában a beiratásokat szeptem-
ber 1-én kezdik, a tanévnyitói istentiszteletet szeptem-
ber 9-én tartják, a tanítás pedig 10-én kezdődik.

Legideálisabb arcszépítő, finomító a FÖLDES-
féle GENIUS arccrém, esteli és nappali használá-
latra. 1 tégyel ára lei 60.—, GENIUS-puder 1
doboz ára lei 60.— FÖLDES GYÓGYSZER-
TÁR, ARAD.

— **A zsidók hadmentességi adója ügyében** a pénzü-
gyminisztérium körrendeletet intézett a pénzügy-
igazgatóságokhoz és abban felhívja figyelmüket arra
a törvényre, mely szerint a zsidók háboru esetén a
reájuk kivetett hadmentességi adónak kétszeresét tar-
toznak fizetni.

— **A tulzsfuott Athén.** Az athéni rendőrigazga-
tóság rendeletet adott ki, amelynek értelmében a
tisztviselő és tiszti személyek kivételével, mind-
azoknak el kell hagyniok Athént, akik 1940. után
költöztek oda. Az újonnan beköltözötteknek né-
hány hét alatt el kell hagyniok a görög fővárost. E
rendekezés révén úgy számítják, hogy legalább öt-
venzezer ember fog elköltözni Athénből.

— **A horvát usztasisták főparancsnoka.** Zág-
rából jelenti a Rador, hogy Kvaternik marsallt
az usztasa szervezet katonai parancsnokává nevez-
ték ki.

— **A mediási zsidók megrendszabályozása.** A
mediasi városi tanács határozatot hozott, melynek
értelmében zsidóknak a hetenkint tartani szokott
hetipiacon tilos délelőtt tíz óra előtt vásárolni. Kö-
telezték őket, hogy bal mellükön jó láthatóan széles
szallagot viseljenek a zsidó jevényvel. Egyben el-
tiltották őket, hogy román vagy német származású
cselédet tartsanak.

— **Uj amerikai igazságügyminiszter.** Washing-
tonból jelenti a Rador: Roosevelt elnök a legfelső
bírószág tagjává kinevezett Jackson helyébe Biddle
Francist, a jelenlegi főügyészt nevezte ki igazság-
ügyminiszterre.

— **A moszkvai finn követtség személyzete meg-
érkezett Ankarába,** — jelenti a NTI Helsinkiből, —
de a szovjet régi szokásához híven ezuttal is csak
az asszonyokat és gyermekeket engedte ki az or-
szágból, míg a férfiakat visszatartotta. Ezeknek a
sorsáról semmi hír.

— **Angol hadihajók kórháza.** Algesirasból je-
lenti a Rador: Gibraltar kikötőjébe hét sulyosan
megrongált angol hadihajó futott be. Ezek között
két torpedóromboló, négy tengeralattjáró és egy
repülőgépanyahajó van. A torpedórombolókról
több halott tengerészt szállítottak partra.

— **Uj esküforma Franciaországban.** A francia
hivatalos lap közli az új esküformát, amely ezen-
tul úgy a haderő, mint a tisztviselői és bírói kar
részére kötelező. Az eskü elsősorban az államfő,
tehát Pétain, személyére vonatkozik és következő
szövege: Hűséget fogadok az államfőnek és meg-
ígérem, hogy mindenben engedelmességekni fogok
neki. Fogadom, hogy hivatalomat az állam javára
fogom ellátni és abban mindig a becsület és igazság
törvényét fogom érvényre juttatni.

— **Pusztító vihar.** Newyorkból jelenti a Ra-
dor: Newjersey állam egyik része felett hatalmas
erejű vihar vonult végig. Az egyik városkában a
szélvihar husz lakóházat döntött romba és úgy a
távíró, mint a telefonösszeköttetés megszakadt. Ti-
zenöt személy sulyosan megsebesült. Az egyik
kaucsukgyárban tűz támadt, amely az egész gyárat
elpusztította. A vihar nagy károkat okozott Phila-
delphiában is, ahol egy személy meghalt, míg má-
sik husz megsebesült.

— Az új caransebesi püspök beiktatása. Caransebesen vasárnap fényes ünnepség keretében iktatták be Nistor Veniamin püspököt. A beiktatás szertartását a caransebesi katedrálisban fényes papi segédlettel Balan metropolita végezte. A beiktatási ünnepségen Radu Rosetti kultuszminiszter is résztvett.

— NYUGDIJFIZETÉS ARADON. Az aradi pénzügyigazgatósághoz megérkezett a pénzügyminisztérium utasítása, hogy fizessék ki az augusztusi nyugdíjakat. A kiutalás alapján a kifizetések ma, szerdán reggel kezdődnek meg. Szerdán délelőtt a P—S, délután a T—Z; esütörtökön délelőtt az A—D, délután az E—G; pénteken délelőtt a H—L, délután az M—O betűvel kezdődő nevek vehetik fel illetményüket. Visszaesetlenségi kölcsönre nem vonnak le a nyugdíj összegéből.

— A Vatikán állam új pénzei. Mint jelentették, az elmúlt napokban bocsátották ki az új vatikáni pénzméretet, még pedig arany, ezüst, alumínium és rézöntésekben. Az aranyérmék 100 líras értékben az előoldalon XII. Pius pápa képét mutatják, főpapi palatában, jobbfelől fordulva, a hátsó oldalon pedig a Krisztus Király képét. Az ezüstérmék 10 és 5 líra értékűek és ezeknek az első oldalán is a Szentatya képe van, míg a hátsón Szűz Mária a gyermek Jézussal olajágak között, mint a béke királynője és Szent Péter, amint csónakban ül s a kormányt tartja. A 2 lírától 20 centesimig terjedő alumíniumpénzek első oldalán a pápa képe van, a hátsón pedig váltakozva a Jó Pásztor, a Szeplőtlen Fogantatás, Szent Mihály arkangyal és Szent Pál apostol képei. A 10 és 5 centesim pénzek az első oldalon a pápai címer, a hátsón pedig Szent Péter képe van olajág koszorúban.

— A köz- és magánintézmények cukrot kapnak Aradon. Az aradi városi ellátásügyi hivatal közleménye szerint az aradi köz- és magánintézmények, amelyek júliusban befőt és lekvárkészítésre rendkívüli cukoradagot kaptak, augusztusra is ugyanannyit kapnak, ezuttal a Socoromnál vehetik azt át.

— Tizenkét éves gyermekek gyári munkások a Szovjetben. Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: Az „Aftonbladet” a moszkvai rádió közlését ismerteti, mely szerint a Szovjetunióban a tizenkét éves felüli gyermekeknek gyári munkát kell vállalniuk. Iskolai tanulmányaikat csak a tizenkét éves aluliak folytathatják. A gyári munkára kötelezett gyermekek és felnőttek között munkabeosztás tekintetében nem tesznek megkülönböztetést.

— Halálos munkásszerencsétlenség Aradon. Az aradi Teba-gyárban halálos munkásszerencsétlenség történt. Ducaden Nicolae san-nicolaul-miei munkás a gyárban építési munkálatoknál segédkezett és közben ezubant egy kétemeletnyi magasságban lévő állványról. Kórházba szállították, ahol kisenvedett.

— Felozslatták a belgiumi szabadkőműves páholyokat. Brüsszelből jelenti a Stefani iroda, hogy a belgiumi szabadkőműves páholyokat és ehhez hasonló szervezeteket felozslatták, vagyonukat pedig az állam javára elkobozták. A jövőben tilos tiltkos társaságok létesítése.

— Meghosszabbították az aradi zsidó ingatlan eladójának vizsgálati fogságát. A kisajátított aradi városi zsidó ingatlan-panamával kapcsolatosan lefolytatott Majrovitz Imre szüles harminc napos vizsgálati fogsága letelt, a törvényszék azonban újabb harminc napos fogságot rendelt el. Rácz Sándor dr. és Filip Justin ügyvédek kérték a vizsgálóbírótól szabadlábrahelyezésüket, kérésüket elutasították.

— Churchill már a jövő háborúról beszél. Amszterdamból jelenti a Rador: Churchill brit miniszterelnök vasárnap este rádióbeszédet mondott, melyben a nemzetközi helyzettel foglalkozott. A távolkeleti helyzetre vonatkozólag Churchill kijelentette, hogy véget kell vetni a japán fenyegetéseknek. Amerika határtalan türelméről tett tanúbizonyságot annak érdekében, hogy Japánnal való nehézségeit békés uton rendezzék. Anglia is bizott egy ily megoldásban. Ha azonban ez mégsem történne meg, Anglia természetesen az Egyesült Államok oldalára áll. A jövő háborúját úgy kerülhetjük el, hogy a „vétkes” nemzeteket lefegyverezzük, mielőtt mi megtartjuk „a szükséghez mért” védelmi eszközeinket.

— A legkínosabb halálmeg. Művészek és orvosok közt akadnak kísérletezők, akik keresztre kötteték ki magukat, hogy a keresztrefeszítés hatását önmagukon tanulmányozzák. Már egészen rövid idő múlva súlyos lélegzési nehézség jelentkezik rajtuk. A keresztalál közvetlen oka, mint a kísérletezőkből valószínű, a teljes kimerülés. Egyébként a kivégzésnek az a neve valamennyi közt a legkínosabb. Kétségtelenül kínosabb akár a máglyahalál is, mert a füstben és hőségben az áldozat hamar eszméletét veszti.

— Újabb milliók az amerikai fegyverkezése. Washingtonból jelenti a Rador: Roosevelt elnök hétfőn este írta alá azt a törvényt, amelynek alapján 7.186 millió dollárt fordítanak az Egyesült Államok fegyverkezésére.

Ófelsége I. Mihai király és Antonescu marsall az Odessza körüli hadműveletek színhelyén

Bucurestiből jelenti a Rador: Ófelsége I. Mihai király, a harctéren küzdő katonái körében tett látogatásának második napján, Antonescu marsall társaságában az Odessza körüli hadszíntéren járt, ahol a bolsevisták kétségbeesett védekezéssel meg szeretnék tartani ezt a fontos feketetengeri kikötőt. A királyi autó, melyben Ófelsége I. Mihai király és Antonescu marsall foglalt helyet, most

a Tiraspol—Odessza közötti uton halad, melyet a románok néhány nap alatt városos autouttá alakítottak át.

Mindenütt a heves harcok nyomai láthatók. Tíz kilométernyi távolságra alig található emberi letelepülés, falu, vagy tanya. Itt-ott a visszavonuló bolsevisták által elhelyezett aknáknak és csapdák nyomai, melyeket a román műszaki csapatok ártalmatlanná tettek. A királyi autó közeledik a hadműveleti övezetbe. A vetések között gránátölésések, bombavájtá bemélyedések láthatók. Majd román katonák egyéni fedezékei tűnnek fel a mezőkön. Egy kis erdőt valóságos leberetvált a heves tüzérségi tűz. Szétrombolt szovjet-tankok, elhallgattatott ellenséges ütegek roncsai hevernek a csatamezőn, ahol

a román katonák lépésről-lépésre harcok, kemény küzdelemmel nyomultak előre.

A királyi autó elérkezik egy élvonalbeli egység előretolt főparancsnoki állásához. Ófelsége az

Odessza körüli hadműveletek iránt érdeklődik és jelentik, hogy

a román csapatok minden vonalon előre nyomulnak.

Az uralkodó, miután egyes utasításokat ad, egy légvédelmi ágyúkkal jól védett másik parancsnoki állást látogat meg. Nemsokára odaérkezése után, három, meglehetősen alacsonyan repülő ellenséges bombavető tűnik fel a láthatáron, ama erdő felé repülnek, ahol kevéssel azelőtt a király és Antonescu marsall tartózkodott. Ófelsége az edzett harcoss higgadságával figyelni az ellenséges gépek utját.

A légvédelmi tüzérség akciójába lép. Az első lövések után sötét füstfelhő veszi körül az ellenséges gépeket, a következő lövések után a jobboldali bolsevista bombavető meginog és lezuhan.

Ófelsége meglegedetten mosolyog Antonescu marsall felé. Néhány perc múlva a légvédelmi állások parancsnoka jelentést tesz az uralkodónak:

— Felség! A kapott jelentések alapján jelentem, hogy légvédelmi tüzérségünk mind a három ellenséges gépet lelőtte. Az egyik éppen Ófelsége szemeláttára zuhant le, a másik kettő valamivel távolabb, ugyancsak a mi vonalainkon.

Az uralkodó és a marsall ezután a tisztek társaságában ebédelt, majd elbucuszva a katonai vezetőkkel, a front más részére ment.

— Angol kölcsön Moszkvának. A Frankfurter Zeitung értesülése szerint Anglia és Szovjetország között kölcsönegyezmény jött létre. Szovjetország Angliától tíz millió fontot kap kölcsön három százalékos kamatozással és öt esztendő időtartamra. Amerikai értesülések szerint viszont Anglia tíz millió dollár kölcsönt kap az Egyesült Államoktól.

— Kiskoru kifutófiúk lopkodták az árut egy aradi üzletből. Kohn csemegekereskedő, akinek Aradon a Cloșca-utca sarkán van üzlete, jelentést tett a rendőrségnek, hogy az utóbbi időben ismeretlen tettesek lopkodják árúját. A rendőrség megindította a nyomozást és a tolvajokat az üzlet két kiskoru kifutófiújának szeméjében leleplezte. A fiatalok tolvajok eddig több mint harmincezer lei értékű árut loptak és az Schwartz József mossaftytelepi kereskedőnek adták el. A tolvajokat és a kereskedőt átadták az ügyészségnek, ahol döntenek sorsuk felett.

— Vas tengeri homokból. A tengeri homok sok esetben mágnesvasérc alakjában vasat tartalmaz. A vastartalmat a homok barna színeződéséről gyakran külsőleg is fel lehet ismerni. A vasban szegény Olaszország már régebben kísérleteket folytatott a vasércnek elektromágneses uton való kiválasztására, az eljárás azonban nagyon drágának mutatkozott. Egy Liguriai nevű olasz újságíró most a tengerparti homoknak állandó mágnesekkel való átkutatását ajánlotta. Ennek a módszernek az elektromágneses eljárással szemben az az előnye is megvan, hogy nedves homok is alkalmazható. Egy gép 24 órai munkaidő alatt az eddigi kísérletek szerint 5—6 tonna tiszta vasnak megfelelő vasércmennyiséget tud kiválasztani. Mint-hogy a téli viharok a partokra mindig új homokot raknak le, a vasércartalmu homokkészletek kimerülésétől nem kell tartani.

— Amerikai filmek kifizetése Japánból. Tokióból jelenti a Domei iroda, hogy a belügyminiszter rendelete értelmében Japánban csak akkor szabad amerikai filmeket bemutatni, ha azoknak pergetéséhez a belügyminiszter minden esetben külön hozzájárul.

— Százhat éves korában meghalt Sota Juliana Craiovan, aki 7835-ben született Timisoaran és fiatal korában került Craiovara. A magas életkorban elhunyt asszony egész életében jó egészségre örvendett és soha nem panaszkodott betegség miatt. Rokonai az idők folyamán mind elhaltak mellőle úgy, hogy utolsó napjait teljes magánosságban töltötte.

— Aki a tenger vizét akarja megszógni. Gislén dán professzor azzal az ötlettel lépett fel, hogy az Atlanti-óceánból a Keleti-tengerbe magasabb sótartalmu vizet kellene vezetni. Szerinte ilyen módon nemcsak a Keleti-tenger halban való gazdagságát lehetne növelni, hanem egyben a keletitengeri országok éghajlati viszonyait is kedvezőbbé lehetne tenni. Erre a célra elegendőnek tartja, hogy az Öresund felekén egy 10 méter mély tengeri csatornát létesítsenek. Már a terv megvalósítása 1.5 milliárd koronába kerülne és ilyenformán a gyakorlati kivitelre alig lehet remény. Az érdekes ötlet a dán sajtót élénken foglalkoztatja.

— Munkaszolgálat alóli mentesítéssel foglalkozó kijáratok leplezték le a fővárosban. Bucurestiből jelenti a Rador: A fővárosi rendőrség az elmúlt napon több tagból álló társaságot tartóztatott le, amelynek tagjai a zsidóknak a kötelező munkaszolgálat alóli mentesítésével, illetve a munkatáborba utalt zsidók részére kedvező bánásmód kijárással foglalkoztak. A letartóztatottak, Dascalu Avram, Rottmann Moise, Marcovici Carol, Orociener Gustav, Brotmann Saul és Bercevic Leon éppen a szükséges „összeköttetések” megszerzésével foglalkozkodtak. Motozásuknál háromszázever leit találtak, amelyet a zsidók munkaszolgálatra történő beosztásával foglalkozó tisztviselőknek kívántak felajánlani. A társaságot a hadbírószágra kísérték, amely azonban áttette az ügyet a polgári bírósághoz.

Ügyeletes gyógyszerárak

Szerdán, augusztus 27-én Aradon a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Angel (Catedrala-ter), Omescu (Regina Maria-ut és Alexandrii-utca sarok) és Kesztenbaum (a gyermekórával szemben.)

Brasovban augusztus 24-től augusztus 29-ig a Calea Victoriei 7. szám alatt levő Minerva-gyógyszertár tart ügyeletes szolgálatot.

Mozi

Aradon a mozik műsora a következő: Corso: Méreg a szerelem (Amerikai film.) Fórum: Árvis Indiában (Amerikai film.)

CORSO (ARAD)

Tel. 23-64

Egyedüli mozi Aradon, nyitott tetővel

Az amerikai filmgyártás egyik legbájosabb és legromantikusabb szerelmi filmje

Méreg a szerelem

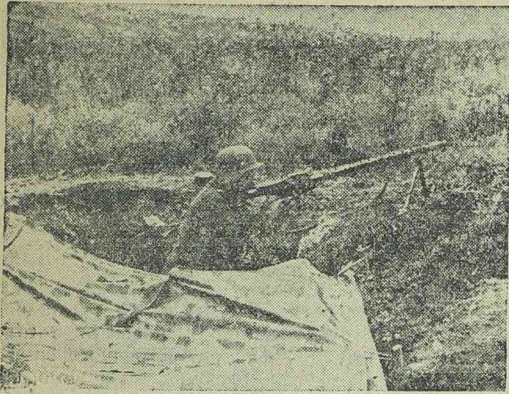
szereplők

Kay Francis és William Powell

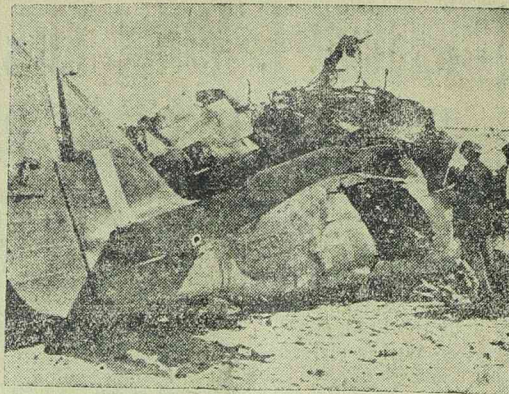
Ez az igazi színművészet gyöngye

Előadások 5, 7:30, 9:30 kor

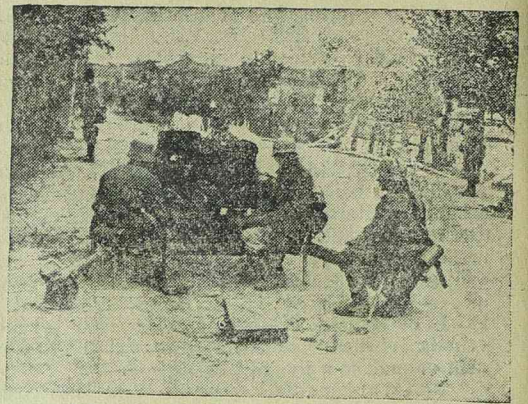
Híradók

Német gépfegyveres előőrs az ukránai harcokban.

Német léghárító ágyú által lelőtt ellenséges repülőgép.

Német tankelhárító ágyú harera készen az egyik ukránai hídnál.

= KÖZGAZDASÁG =

Megváltoztatott jövedelmezőségi arányszámok

A pénzügyminisztérium most kiadott rendeletével a mezőgazdasági gépgyárak jövedelmezőségi arányszámát hat százalékról négy százalékra, míg a mezőgazdasági szerszámokat (ásók, kapák, csákányok, stb.) készítő gyárakat öt százalékról négy százalékra csökkentette. Ugyanezzel a rendelettel a minisztérium leszállította a drogáru kiskereskedelem arányszámát is, az eddigi tizenkét százalékról kilenc százalékra.

AZ ÁLLAM NAGYOBB KAMATOT FIZET, MINT A BANKOK. Az állam nagyobb kamatot fizet mint a bankok, mert a tényleges kibocsátási árfolyamot és a prémiumot figyelembe véve a visszacsatolási költsön kamata hét és fél százalék. Következésképpen a megtakarított pénz legelőnyösebben a visszacsatolási költsön révén gyümölcsöződik.

A központosított románosítási hivatal felhívása. A központi románosítási hivatal újólag felhívja a vállalatok figyelmét, hogy az ellenőrző felügyelők körutja alkalmával tartásuk készletében valamennyi alkalmazottjuk etnikai származását igazoló okmányát, továbbá a szakemberek tanulmányi bizonyítványát.

Mit jelent mezőgazdasági szempontból Bukovina és Besszarábia visszacsatolása. A földművelésügyi minisztérium statisztikai osztályának kimutatása szerint Bukovina és Besszarábia visszakerülésével a napraforgó és olajmagvakkal bevetett területek nagysága hatvan százalékkal, a kukorépával bevetett terület harminc százalékkal, a búzával bevetett területek negyven százalékkal növekedett.

Külön illeték a kávékivonatokra. A babkávában mutató hiány miatt a különböző kávékivonatok fogyasztása nagymértékű emelkedést mutat. A pénzügyminisztérium most a cikóriából és gabonafélékből pörkölt kávékivonatára kilogrammonként két lei, míg a borsóból, fűgéből, melaszából, repából készült kivonatára kilogrammonként öt lei illetéket rött ki.

A parasztnalok tulajdonosi szabalon eladhatják az őrlésért kapott gabonát. A parasztnalok egyesülete közli a parasztnalok tulajdonosokkal, hogy az őrlésért kapott gabona eladásához nem szükséges a központi gabonahivatal engedélye.

Tizennégy szintetikus festékgyár Olaszországban. Az olasz iparban jelenleg tizennégy gyár foglalkozik szintetikus festék előállításával. A tizennégy gyárban huszonkétezer kilowatt energiáival négyezer munkást foglalkoztatnak. Az előállított festékanyag értéke a múlt évben elérte a kétszázhatvanegymillió lírát. Számítások szerint ez az összeg az idén husz százalékkal emelkedik.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti): Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Dollár 187.60—195, svájci frank 42.89—45.62. Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22, dinár 2.98—3.05, német márka 59—60, szlovák korona (38 százalékos felárral) 4.68—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, török font 92—92, líra 9.50—9.50, francia frank (38 százalékos felárral): 3.17—3.30. Font devizák (90 százalékos felárral): Angol font 756.52—786.33, egyiptomi font 775.92—806.41, palesztinai font 750.27—789.39.

A fentiekben kívül még a felvágott és szalámi-gyárak arányszáma változott kilenc százalékról hét százalékra, a nagyban való vegyes- és gyarmatáru kereskedelmé hat százalékról négy százalékra, ugyanennek kicsinyben való kereskedelmé kilenc százalékról hat százalékra és végül a nagyban és kicsinyben történő együttes vegyes- és gyarmatáru kereskedelmé nyolc százalékról hat százalékra.

Ötnegyedmillió traktorra van szüksége Németországnak. A német birodalmi földművelésügyi minisztérium megállapítása szerint a lengyel főkör-mányzóságot is beleszámítva, Németországnak egymillió kétszázötvenezer különböző nagyságu mezőgazdasági traktorra van szüksége.

AZ ADOBEHAJTÁSI ELJÁRÁS BETARTÁSÁRA UTASÍTOTTA A MINISZTERIUM A VÉG-REHAJTÓ SZERVEKET. A pénzügyminisztérium körrendeletet küldött a behajtási pénzügyigazgatóságokhoz, amelyben a behajtási eljárás betartására utasította a végrehajtó szerveket. Eszerint először fizetési felszólítást, majd foglalási jegyzőkönyvet kell felvenni és csak ezután kerülhet sor az árverési hirdetmény kifüggesztésére. Az intézkedést azért hozta a minisztérium, mert az utóbbi időben számos panasz érkezett, hogy az alantas szervek nem alkalmazkodnak a behajtási eljárás fokozataihoz és ezzel felesleges munkát okoznak a központi szolgálatnak.

Csökken az első félév fűrészáru kivitele. A nemzetgazdasági minisztérium kimutatása szerint az első félévben 584.242 tonna mennyiségű fűrészáru került kivitelre. A múlt év első hat hónapjában ez a mennyiség elérte az egy millió 443.239 tonnát. A vásárlók élén a Szovjetunió áll 56.692 tonnával, öt követi Németország 22.201 tonnával, Főrkorszag tizezer százhat tonnával, majd sorrendben a Cseh-Morva védnökség, Svájc, Olaszország, Bulgária és Palesztina következik.

Mesterséges szivar-burkolólevél. Két holland dohánykereskedő mesterséges szivar-burkolólevélet — a külső fedőlevél és a szivar töltete között levő burkolólap — hozott forgalomba. A „tabakom”-nak nevezett burkolólap 60—70 százalékos dohányhulladékból előállított papírszerű készítmény, mely az eddigi tapasztalatok szerint minden kívánalomnak megfelel. A holland pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, mely szerint az újfajta dohányipari gyártmányok mesterséges borításuk ellenére adózásilag nem a cigaretták, hanem a szivar kategóriájába tartoznak. Az érdekes újítás átvételével a hírek szerint Dániában is megpróbálkoznak.

Ne kockáztassa eredeti okmányait — használjon ::
FOTOKÓPIÁT
FOTO STUDIO
ENGEL ENDRE
TIMISOARA I, Piața Libertății 4

FOTO STUDIO

Határidő napló

AUGUSZTUS 30:

Kétszáz kilogrammon felüli ócskvasmennyiségek bejelentése a város-, illetve községházán.

AUGUSZTUS 31:

Bemutatóra szóló részvények névlegesítésének határideje.

1 és 2 leles váltópénzek forgalmi értéke lejár.

Vállalatok, kereskedők és magánszemélyek, akik olyan írásbeli, vagy szóbeli megállapodást kötöttek, amelyek után az aránylagos illetéket a megállapodás természetéből kifolyólag csak az ideiglenes érték után rötták le, eddig a napig tartoznak a tényleges érték szerinti illetéket kiegyenlíteni.

Gyapjufeldolgozó gyárak és műhelyek bejelentést tartoznak tenni a nemzetgazdasági minisztérium nyersanyagosztályának a birtokukban levő gyapjukészletekről és azok feleségéről.

Augusztus 24-én zárolt gyapjukészletek beszállítása a gyapjagyűjtő központokba. Kivételt képez a zárolás alól a timárgyapju és a bórról nyírt gyapju, valamint husz kilogrammot meg nem haladó mosatlan gyapju, amelyet a termelő saját juhaitól nyert és csak saját szükségletére fordíthat.

A július 31-ig a vámhivatalhoz érkezett behozatali engedély nélküli áruk utólagos vármólsa eddig a napig lehetséges.

SEPTEMBER 10:

Kertészetek forgalmi adója havonta eddig a napig kifizetendő.

Ócskavas készletek havonta eddig a napig bejelentendő.

SEPTEMBER 15:

Erdőirtás megkezdése az érvényben levő rendelkezések figyelembevételével.

Belföldi mezőgazdasági gépgyárak kimutatást tartoznak felterjeszteni a közellátási államtitkárság ellenőrző osztályához a gyártási költségekre vonatkozóan.

Rádió

SZERDA, AUGUSZTUS 27.

Bucuresti, 6 Indulók, hírek, hangverseny. 12.20 Zenekari hangverseny. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Exotikus zene. 14.30 Sebesültek órája. 17.30 Hírek. 17.40 Irodalmi előadás. 18 Szimfonikus hangverseny. 19 Irodalmi szemle. 19.15 Hanglemezek. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó.

Rövidhullámú román adó. 23 Német nyelvű adás, hanglemezek. 23.20 Olasz nyelvű adás, hanglemezek. 23.40 Francia nyelvű adás, hanglemezek. 24 Angol nyelvű adás, hanglemezek.

Budapest I: 6.40 Zenés ébresztő, utána torna. 7 Hírek, utána hanglemezek. 10 Hírek. 10.20 Ditrói Mór felolvasása régi híres színészekről. 10.45 Felolvasás Ósj aranyosás a Duna mentén címmel. 12.10 Hanglemezek. 12.40 Hírek. 13.30 Postászenekar. 14.30 Hírek. 15 Árfolyamhírek. 15.20 Cigányzene. 16.15 Hangképek a KISOK szentendrei táborából. 16.45 Hírek. 17.15 Rádiózenekar. 18 Előadás A zenei középiskolák címmel. 18.20 Felolvasás. 18.45 Küllügyi negyedóra. 19 Hírek. 19.20 A rózsalovag első és második felvonásának előadása. 21.40 Hírek. 22 A rózsalovag harmadik felvonásának előadása. 23 Hírek. 23.25 Táncczene. 24 Hírek.

Budapest II: nem közvetít műsort.

SPORTTESEMÉNYEK

Beszélő számok:

Uszó csúcseredmények

Legutóbb az atlétikai csúcseredményekről nyújtottunk áttekintést, most pedig módunkban áll a legújabb adatok alapján az uszó világcsúcs-, európa- és magyar-csúcseredményeket közölni. Ez éppen időszertü is, mert mindenfelé ez időtájt tartják a bajnokságokat, amelyeknek teljesítményeit az alatti csúcseredmények alapján könnyen elbírálnatjuk. De beszéljenek a számok! (Az összeállításunkban az első eredmény a világcsúcs, a második az európacsúcs, míg a harmadik a magyar csúcseredmény):

100 m gyors: 56.4 mp Fick (USA), 56.8 Fischer (Németország), 57 mp Csik dr.
200 m gyors: 2:07.2 Medica (USA), 2:11.9 Borg (Svédország), 2:13.4 Csik dr.
400 m gyors: 4:38.7 Medica (USA), 4:47 Taris (Franciaország), 4:47 Gróf.
100 m mellúszás: 1:07.3 Hough (USA), 1:09.5

Balke (Németország), 1:10.2 Lengyel.
200 m mellúszás: 2:37.2 Kasley (USA), 2:37.4 Balke (Németország), 2:46.4 Angyal.
100 m hátúszás: 1:04.8 Kiefer (USA), 1:06.8 Schlauch (Németország), 1:10.2 Lengyel.
200 m hátúszás: 2:24 Kiefer (USA), 2:26.9 Borg (Svédország), 2:37.8 Galambos.
4x100 m gyorsváltó: 3:59.2 USA, 4:00.5 Németország, 4:03.6 UTE.

4x200 m gyorsváltó: 8:51.2 Japán, 9:10.8 Magyarország, 9:29 UTE

Természetesen ezek nem az összes csúcseredmények, csak a leggyakoribb versenyszámok legjobb teljesítményei. Legutóbb például a magyar országos uszó bajnokságokat tartották meg csupán ezekben a számokban.

A magyar országos atlétikai bajnokságok eredményei

Szombat és vasárnap tartották Budapesten a magyar országos atlétikai bajnokságokat, amelyeknek eredményei a következők:

100 m: Csányi 10.6 mp., Korompai 10.8, Gyenes 10.9.

110 gát: Hidas 15 mp, Szabó dr. 15.1, Nádasdi 15.2 mp.

800 m: Harsányi 1:54.8, Szében 1:56, Szabó Miklós 1:56.

5000 m: Szilágyi 14:39.4, Csaplár 14:41.2, Németh 15:2.

Rudugrás: Zsuffka 400 cm, Kovács 380, Sülle 360 cm.

Magasugrás: Máthé 182, Gáspár 180, Kerkovits 178, Gyuricza ötödik lett.

Távolugrás: Vermes 707 cm, Csányi 105, Lénnert 704 cm.

Gerelyhajítás: Várszegi 66.24, Rákhely 62.36, Csányi 60.90.

10.000 m: Csaplár 31:43.8, Szilágyi 31:43.8, Németh 31:45.2.

400 m: Görköi 50, Polgár 50.5, Marosi 50.5 mp.

1500 m: Harsányi 4:03, Szabó Miklós 4:04, Almási 4:04.

400 gát: Kiss 54.7, Hetényi 56.6, Nádasdi 56.7.

Hármasugrás: Dusnoki 14.61, Kapros dr. 14.30, Somogyi 13.89.

200 m: Csányi 21.8, Korompai 21.9, Gyenes 21.9 mp.

Súlylökés: Németh 14.92, Darányi 14.44, Horváth 14.40 m.

Diszkoszvetés: Horváth 48.60, Kulitz 48.39, Remetz 45.35 m.

A MAGYAR USZÓ VALOGATOTT SVÉD PORTYÁJA

Az első napon a 4x200 m-es váltóban Svédország győzött 9:27.8 idővel Magyarország előtt, amelynek ideje 9:28 volt. A 200-es mellúszásban Fábán 3. lett 2:55.2 idővel. A 100 m-es hátúszást Kovács nyerte 1:14-el. A miúgrást Hídvégi nyerte a svéd Oldenberg előtt.

Sport hírek mindenfelől

A fővárosi ligacsapatok elhatározták, hogy közbeadványban fordulnak a belügyminisztériumhoz, a labdarugó tilalom feloldása érdekében. Az Univerzális Sport jelentése szerint az egyesületek reménykednek életbevágóan fontos kérelmük teljesítésében.

A dán világbajnok uszónő, Ranghild Hweger a napokban érte el a 40. világcsúcseredményét, de ugyanakkor két további világcsúcseredményt is állított fel egy táv, az 1500 m leuszása közben. Hweger új világcsúcseredményei: a 890 yardon 11:37, az 1000 m-en 13:54.4 és az 1500 m-en a fantasztikus 20:57 idő.

Visszacsatolási kölcsönt jegyezni:

kötelesség!

Bajusz a Chinezul eltávozott csatára mint a szegedi MVSE balösszekötője szerepelt az Újvidéken győzedelmeskedő Szeged amatőrválogatott csapatában ugyancsak balösszekötőben.

A Slavia nyerte a cseh-morva protektorátus labdarugó kupáját. A Slavia a második döntő mérkőzésen 6:3 (2:3) arányban legyőzte a Sparta csapatát amely pedig ezen a mérkőzésen már 3:0 arányban vezetett Ludl, Zeeman és Hronka góljaival, de a Slavia behozta a nagy előnyt Bradac (3), Bican (2) és Hohman góljaival. A Slaviának annál nehezebb volt a dolga, mert az első mérkőzést a Sparta nyerte 3:2 arányban.

Az „Alpesi-díj”-ért folyó küzdelem, amelyért öt osztrák és öt bajor egyesület labdarugó csapata játszott, most befejeződött. A díjat a Vienna nyerte 10 ponttal. A további sorrend: Austria 9 pont, Wiener Sportklub 8, Admira 6, Wacker 5, J. Regensburg 5, 1 FC Nürnberg 3, SV Fürth 2, Bayern München 1 és BC Augsburg 1 pont.

Németországban a Tschammer-Kupáért folytak a labdarugómérkőzések az eredmények a következők: Dresdener SC—Hannover 9:2, Austria—VR Gleiwitz 8:0, Holstein Kiel—Blau-Weiss Berlin 4:0, Stuttgarter Kickers—1 FC Nürnberg 4:1, Admira—SV Waldhof Mannheim 4:2, SV Kamp—VfB Königsberg 3:2, SV Jena—FV Metz 3:1.

Az Európa-ökölvívóbajnokság időpontját most harmadszor kénytelen a rendezéssel megbízott Magyar Ökölvívó Szövetség elhalasztani. A bajnokságok színhelye Budapest és az új időpont október 8—12.

HAZAK
FÖLDEK
SZÖLÖK
MALMOK
TELKEK

ELADASA
VÉTELE
CSERÉJE

minden árfokozatban
Hatzek ügynökség

Arad, Bul. Carol 17 (volt 46) Tel. 16-45

A VÖRÖS POKOL

Pjotr Fedorovics Tobeljev élményei a vörös paradicsomban

A DÉLI HÍRLAP
EREDETI REGÉNYE

Írta: ANDREJ ANDREJOVICS KRIMOV

14

— Megérkeztünk, — jelentette Filip Filipovics. Elsőnek én és Mihajlo Evgenovics kapaszkodtunk fel a másik partra, utánunk jött Filip Filipovics, aki előbb kikötötte a járművet.

Megint gyalogoltunk hármasan. Majdnem egy teljes óráig haladtunk, amikor a két szénégető szinte egyszerre megállott.

— Itt kétfelé ágazik az út, az egyik ösvény tovább halad az erdőszéle felé, a másik pedig a város irányába visz, — mondotta Filip Filipovics, — azért kísértünk ideig, nehogy véletlenül eltévedj. Innen menj szépen előre és mire megvirrad, éppen az erdő szélére érsz, ahonnan meglátod a pétervári székesegyszélre kupoláit. Az erdő kijáratát előtt rejtőz el néhány nyugtáig és csak a sötétség beálltakor folytassad újra utadat. Egy órai menetelés után bent leszel a városban. Most pedig az Isten áldjon meg, Pjotr Fedorovics.

Szívélyesen, melegen megráztam a két szénégető kezét. Azon idő alatt, amelyet velük töltöttem, igazi barátimmá lettek és nehezemre esett elválnom tőlük.

Megfordultak és lassan megindultak azon az uton visszafelé, amelyen együtt jöttünk volt.

Állottam és néztem utánuk.

A sötétben hamarosan elmosódtak körvonalaik, de lépteiknek nesztét még jó darabig hallottam. Mikor aztán már az sem hatolt fülembé, elindultam magam is.

Virradatra valóban eljutottam az erdő szélére.

Kikandikáltam kíváncsian a fák közül és láttam, hogy az erdő után tág mező következik. A meszeségen pedig a felkelő nap első sugarai bearanyozták Pétervár tornyainak csavaros gömbjeit és csúcskeresztjeit.

Megfogadtam a szénégetők tanácsát és visszafordultam az erdő belsejébe. Az utól nem távol alkalmas buvóhelyet kerestem magamnak és lefeküdtem.

Csakhamar erőt vett rajtam a bágyadság és mélyeséges álomba merültem.

Mire fölébredtem, a nap állásából láttam, hogy már nem sok idő van hátra, amikor megkezdhetem utam folytatását.

A nyakamban lógó vászontarisznyából előszedtem az ennivalót, amellyel Marija Evgenovna bőségesen ellátott. Azonban az a tudat, hogy nemsokára együtt lehetek anyámmal és testvéreimmel, sokkal inkább felizgatott, semhogy étvágygal emi tudtam volna. Csak immel-ámmal majszoltam az ételt, majd visszacsomagoltam mindent a tarisznzába.

5. A szétvált családi tűzhely.

A Blagojescszenszka-székesegyház mögött van egy kicsiny, de csinos külsejű utca. Mindig csak előkelő családok, magasrangú minisztériumi tisztviselők, vagy katonatisztek laktak ott. Szülőknek a lakása a tizenkettes számú ház első emeletén volt. Nem volt ez a lakás kérékdedően fényűző, de minden butorcarabján, szőnyegén, függönyén, képén és minden más berendezési tárgyán meglátszott az izlés és a jómód.

Este tizenegy óra mulhatott, amire a ház elé értem.

Amig az erdőből odáig az utat megtettem, tengetnyire rettegéssel mentem keresztül. Hiszen nem tudhattam, mikor botlom meg egy őrjáratban és akkor könnyen bekövetkezhetik a letartóztatásom.

Az erdő után való mezőn minden nehézség nélkül gyalogoltam keresztül a sötétség beálltával.

Attól tartottam azonban, hogy nehéz lesz a kivilágított városi utcákon bujkálnom. Mikor aztán az első külvárosi házak közé értem, megállapítottam, hogy a kövilágítás nem működik. Magamban hálát

adtam a Mindenhatónak, hogy a kommunista uralom nem tartja szükségesnek — legalább is most — az utcai világitást.

A város olyan negyedébe jutottam, amelyben azért sose fordultam meg. Vigyáznom kellett, nehogy eltévedjek. Azért a házak mellől, amelyekhez lapulva haladtam, időnként az utca közepére merészkedtem és igyekeztem a nagyobb templomoknak még a csillagfény mellett is eléggé jól látható tornyainak segítségével tájékozódni.

Végre azután, hosszu és óvatos bolyongás után eljutottam a város olyan utcáira, ahol már kiismertem magamot.

Az éjszaka kísérteties sötétségében kevés emberrel találkoztam az utcán. Amikor messziről megláttam egy-egy alakot, nem tudtam, hogy az illető vörös katonae, vagy pedig magamhoz hasonló céltalan járkáló, esetleg olyan egyén, aki lopni jár. Mindenesetre igyekeztem a közeli találkozás elől kitérni és a kapuk sötét mélyedésébe húzódtam. Ugy vártam meg, amíg a messziről észrevett személy lépései elkopogtak melletttem. Szerencsémre észrevettem azt is, hogy a szovjetrendszer nem tartja szükségesnek a házak kapujának éjszakai bezárását. Ugy gondoltam, ez azért van, hogy a vörös őrk, vagy a csekadetekük az éj bármely pillanatában beléphessenek a házakba és ne kelljen a lakókat csengetéssel, vagy esetleges dörömböléssel figyelmeztetni előre megérkezésükre.

Igy azután valahányszor idejében észrevettem, hogy valaki szembejön velem, beléptem a legközelebbi kapun és ott meghúzódtam, amíg a veszedelem elhaladt.

Órákon át lopakodtam a kihalt városon keresztül. Természetesen óvakodtam olyan utvonalakon haladni, amelyeknek kaszányák, vagy közhivatalok vannak, mert attól tartottam, hogy ott mégis van még éjjel is némi forgalom. És ha mástól nem is kellett volna félnem, hát attól mindenesetre, hogy a középületek előtt őrk vannak.

(Folytatjuk.)

Felvétel az albauliai „Mailáth“ liceumba

Az albauliai „Mailáth“ liceum igazgatósága a következőkben tájékoztatja az érdekelteket az 1941-42-ik iskolai év megnyitására:

A felvételi és javítóvizsgálatra kötelezett tanulókon kívül minden régi vagy új felvehető tanuló köteles felvételt kérését augusztus 31-ig az igazgatóságnál benyújtani, vagy a beiratkozásra vonatkozó szándékát levélben bejelenteni. A beíráshoz a következő okmányok szükségesek: 1) születési anyakönyvi kivonat, 2) keresztségét, 3) állampolgársági bizonyítvány, 4) az előző iskolai év sikeres elvégzéséről szóló bizonyítvány (akvi lapmásolat), 5) újraoltási bizonyítvány. Amelyik tanuló 12-ik életévét betöltötte, köteles igazolványt hozni arra vonatkozólag, hogy a vakáció elején az illető rendőrhatalóságnál jelentkezett, s hogy 20-25 napi közmunkát teljesített.

Az éveleji vizsgálatok a következő sorrendben

fognak lefolyni: szept. 3-án a IV. osztályosok javító vizsgálatát; szept. 4-én felvételi vizsgálat az V. oszt.-ba. Szept. 5-én általános javító-vizsgálat; szept. 6-án felvételi vizsgálat az I. oszt.-ba; szept. 8-án délelőtt a tanév ünnepélyes megnyitása, örvényolvasás; szept. 9-én reggel 8 órakor az előadások kezdete.

Azoknak, akiknek semmiféle vizsgálatuk nincsen, elég lesz szept. 7-ére megjelenniük az intézetben.

A fizetendő díjak a következők: iskolai díjak egész évre: 4.460 lei, az internátusban fizetendő: évi 12.000 lei ellátási díj.

A díjak részletekben is fizethetők. Díjelengedésben csak kivételes esetekben részesülhetnek kifogástalan viseletű, jó előmenetelű szegény tanulók; első osztályos tanuló legfeljebb a II. évharmadtól kezdve számíthat kedvezményre.

Az internátus csak üres ágyat boesáthat a tanulók rendelkezésére, tehát teljes ágyfelszerelést kell magukkal hozniuk, valamint elegendő fehérneműt és felső ruhát. Egyenruha ez idő szerint

nincsen, csak az egyensapka viselése kötelező. A sapka fekete színű, a felső ruhák színe lehetőleg sötét szürke legyen.

Iskolai internátusi felvétel

A szentferencrendi nővérek vezetése alatt álló sibiu magyar tannyelvű római katolikus püspöki tanítóképző és kereskedelmi liceum V-ik osztályába felvehető, akik a gimnázium IV-ik osztályát végezték. Van az intézetben leánygimnázium is. A felvételi vizsgálatok az iskolai év elején lesznek. Minden tagozatnak nyilvánossági joga van. Internátusi díjak: havi ellátási díj 1120 lei, havi mosásdíj 80 lei, orvosi honorárium egész évre 220 lei, évi tandíj a gimnáziumban és a kereskedelmi liceumban 2000 lei, a tanítóképzőben 1000 lei, havonta 10 kg liszt vagy annak a szeptemberi ára fizetendő. Római katolikus növendékek bizonyos kedvezményben részesülhetnek, ha anyagi viszonyaiknál fogva erre rászorulnak. A Püspök Ur ő excellenciájához címzett kérés az igazgatósághoz nyújtandó be, római katolikus lelkészük ajánló levelével együtt.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

A lkalmazás

Szerény igényű kárpitost házimunkára keresek. Cim a Rudolf Mosse-hirdetőnél tudható meg. Arad, Str. Eminescu 8. sz. (4900)

Kocsis kerestetik lisztüzletbe. Cim: Timisoara, Cereala, Piata Lahovari 5. sz. (2067)

Butorasztalossegod és tanulok felvetenek. Arad, Str. Doamna Balasa 89. sz. (3303)

Azonnali belépésre kerestetik egy fémcsiszoló és egy asztalos. Cim a timisoarai kiadóban. (3111)

Tanulóteányokat nõiszabóságra elsõrangú szakmai kiképzésre felvesz Haas Hermann, áll. képesített szaktanár vezetése alatt álló szabói szaktanintézet, ezeltõtt Szabászati akadémia, erre a célra külön berendezett üzemmûhelye. Beiratás délután 6-8 óra között. Timisoara, Piata Unirii 5. (2089)

Jõifõzõ minden eszeptember elsejére alkalmazást találhat. Érdeklõdni lehet Timisoara, Str. Scipio 2. Délután 4-8 óra között. (4920)

Mannequin, magas, fiatal, jó családból való, kerestetik legelsõrendûbb nõi modell-szalon részére, sürgõs belépésre. Jelentkezés: Luiza Hynek, Braşov, Piata Libertatii 26. I. emelet. (2076)

Õnalõan dolgozó aranymûves segédet keresek azonnali belépésre. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (3321)

Mindenes fõzõnõ, hosszú bizonyítványnyal, szeptember 1-re felvétetik. Weiszpatika Arad, Piata Avram Iancu (3314)

Allást keres

Egyedülálló római katolikus nõ hávezetõnõi állást keres, kisebb falusi háztartás vezetését is vállalja. Jártsa a háztartás összes munkáiban. Kiti nõ, több éves bizonyítvánnyal rendelkezik. Cime: Klotzik Mária, Belfir, Parochia. (3103)

Középkorú egyedülálló nõ hávezetõnõi állást keres idõsebb házaspárnál, vagy magányos urnál. Vidékre is megy. Cime: Ondok Jánosné, Lipova. Strada Goethe 23. (3311)

Szlovák nemzetiségû, komoly kereskedõ állást keres, perfekt fûszer-, vas- és rövidáru szakmában. Esetleg utazói állást vállal. Leveleket „Komoly” jellegre Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. szám alá kér. (3316)

Könyvelést és levelezést vállal igen szerény díjazásért. Timisoara I., Strada Palanca I, ajtó 8. (4551)

O k t a t á s

„Engelmann” módszer szerint gyors- és gépirás oktatása román, német, magyar nyelven. Timisoara IV., Strada Bonnaz 4. szám. (2079)

L a k á s

Keresek garzon lakást, vagy egy kétszobás, fürdõszobás, konyhás lakást. Cim: Arad, Str. Mocioni 37. (3309)

Belvárosban szépen butorozott, különbejáratu szobát keresek. Cimeket kérem Pinkerton boy-vállalathoz, Timisoara, Str. Lonovici. (2071)

Egyszobás lakást keresek lehetõleg azonnalra, vagy október 1-re. Cimeket „Gyermektelen házaspár” jellegre a timisoarai kiadóba kérem leadni. (3012)

Egy szoba, konyhás (teakonyhás) lakást keresek, fürdõszobával, vagy fürdõszobahasználattal, nem zónában, központhoz közel, két személy részére. Ajánlatokat a timisoarai kiadó továbbíthat „Magyar család” jellegre. (4590)

Butorozott szobát keres, fürdõszoba- és konyahasználattal, nem zónában, egészséges, tiszta helyen, komoly házaspár. Esetleg ellátással. Ajánlatokat „Központhoz közel” jellegre a timisoarai kiadóba kérem. (4620)

Egy, esetleg kettõ szobás, fürdõszobás lakást keresek azonnalra. Cimeket Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. sz. alá kérek. (3296)

A d á s - v é t e l

O-német hálószoba, jókarban levõ, eladó. Timisoara III., Strada Martirul Popescu 12. (3109)

Eladó világos trensko, alacsony termetre, 2500 leiert. Timisoara IV., Str. Dimitrie Sturdza 52. Ajtó 16. (5000)

Magyarországi bérházat vagy földbirtokot vennék, itteni kifizetésre, négy millió leig. Ajánlatokat „Optáló” jellegre a timisoarai kiadóba kérek. (2077)

Jó állapotban levõ zsiroshõdõnt keresek sürgõsen. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (3312)

Három nagy piros leander helyszûke miatt eladó. Arad, Str. Dr. Ratiu 43. sz. (3320)

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szõnyegeket, íróasztalokat, varró- és irógépeket, hálószoba-, ebédlõ- és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és dísztárgyak nagy választékban. Veszünk megbízóink részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szõnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19.75. (3059)

Eladó 10 HP Máv. csepõlgarnitúra. Cim: Hold, Panatul-nou. Arad. (3312)

Használt, de jó állapotban levõ cserépkályhát megvételre keresek. Juhász Mária Arad, Bul. Reg. Maria 17. (3305)

Komplett borbélyberendezés, három tü. körrel eladó. Érdeklõdni: Arad, Str. Doamna Balasa 89. (3304)

Elsõrendû fekete keresztúros zongora, páncéltõkével, kifogástalan, majdnem új állapotban eladó. Timisoara III., Str. Timotei Cipariu 1. II. em. Református épület. (2060)

Házat megvételre keresek 120-180 ezer leig. Cimeket kérem sürgõsen leadni Arad, Str. Dr. R. Veliciu 17. szám. Szücsnél. (3292)

Jó állapotban levõ modern mély gyermekkoosi eladó. Érdeklõdni 2-3 között. Bársony, Arad, Str. Bucur 20, elsõ emelet, 7. (3299)

Eladó: matrac, szõnyeg, fekete férfiöltöny, nõi ruhák, többféle nõi cipõ, ágyszerítõ függõny, diványpárnák, bébike-lengyék. Schweighofferné, Timisoara IV., Str. Gojdu 2. (2074)

Eladók: 38-as nõi cipõk, keveset használt selyemharisnyák, egy nõi ernyõ, férfi-trenskó közepetermetre, bricseszadrág és egy pár 41-es csizma. Arad, Str. Mocioni 37. (3310)

Gyermek-keréknár megvételre kerestetik. Arad, Str. Remus 2. (3315)

Eladó: 38-as nõi cipõk, keveset használt selyemharisnyák, egy nõi ernyõ, férfi-trenskó közepetermetre, bricseszadrág és egy pár 41-es csizma. Arad, Str. Mocioni 37. (3310)

Gyermek-keréknár megvételre kerestetik. Arad, Str. Remus 2. (3315)

Szép akar lenni?
Használjon KULKA-féle Illiomtejkremet, Illiom-tejszappant és Illiom-pudert, három színben. Kapható kizárólag a

Városi Gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületében
Timisoara I., Piata I. C. Bratianu

Tartós hullám

a legújabb módszer szerint olajjal fõzve

WALTRICH

fodrász Timisoara

II., Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok, 1-2-3-6-os villamos megállójánál :::

Jégszekrények, varrógépek, irodaberendezések, irógépek, hálószobák, ebédlõk, matracok, ottománok, kert butorok, Thonet-székek olcsón eladók. Megvételre keresünk kombinált szobát, ebédlõt és teljes lakberendezést. Timisoara IV., Piata Küttl 2, az udvarban. (3081)

MIELÕTT VENNE, VAGY ELADNA külföldi vagy belföldi perzsát, antik butort, márkás porcellánt, ezüst dísztárgyat, mütagyat, festményt, szobrot, Wertheim-kasszát, irógépet, könyvritkaságot, linoleumot, irodaberendezést — forduljon bizalommal az „ARTA” bizományi üzlethez, Arad, Strada Alexandri 5. szám. (3060)

Jól bevezetett hölgyfodrászüzlet Timisoaran, a Belvárosban átadó. Cimeket: „Hölygfodrász” jellegre a timisoarai kiadóba kérek. (2078)

Figyelem! Veszek és eladok használt ruhákat. Cim: Miloş Elisabeta, Timisoara III., Str. Cosminului 7. (2072)

Különbélt

Kosztos diákok teljes ellátásra felvétetnek. Timisoara I., Strada Braniste 1, I. em., Banatia mögött. (4596)

Josif Jakab névre szóló katonai livret elveszett. Kérem a megtalálót, adja le Arad-Gai, Str. Justineanu 33. sz. alatt. (3286)

Kosztos diákokat gondos ellátásra felveszek. Zongora a házban. Timisoara III., Rusu Sirianu-utca 8. (5020)

Aradmegyei cca. 250 holdas birtok haszonbérbe adó. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (3295)

Keresünk nagy, száraz raktárt gabona tárolására. Egyesült Lakkoyár, Timisoara II., Sp. Penes Curcanul 4. (2075)

Elsõrendû új boroshordók minden nagyságban raktáron; javításokat és rendeleseket olcsón és jól vállalok. Leth József, kádár, Timisoara IV., Str. I. Vacarescu 39. (Csirkepiac). (2039)